

Postanowienie z dnia 10 grudnia 1996 r.
III KKO 4/96

Odmienne stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego i Sądu Apelacyjnego w tej samej sprawie nie dają możliwości wdrożenia sporu kompetencyjnego w trybie art. 190 KPA i następnych.

Przewodniczący SSN: Adam Józefowicz (sprawozdawca), Sędziowie: SN Andrzej Wróbel, NSA Jerzy Sulimierski, przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości Tadeusz Szóstakowski, przedstawiciel Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej Edmund Guzel.

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym, po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 1996 r. na posiedzeniu jawnym sprawy z wniosku Jana R. o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego między Sądem Apelacyjnym-Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. a Dyрекcją Generalną PKP w sprawie roszczeń mianowanego pracownika kolejowego z tytułu przeniesienia na inne stanowisko.

p o s t a n o w i ł:

o d r z u c i ć wniosek

U z a s a d n i e n i e

Pismem z dnia 9 października 1996 r. Jan R. wystąpił do Kolegium Kompetencyjnego przy Sądzie Najwyższym z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego między sądami i wyznaczenie organu właściwego do rozpoznania jego sprawy o przywrócenie na poprzednie stanowisko kierownika magazynu w związku z przeniesieniem służbowym z dnia 31 marca 1994 r. na niższe stanowisko ekspedytora kolejowego I klasy oraz o wyrównanie wynagrodzenia.

Generalna Dyrekcja PKP pismem z dnia 11 października 1994 r. [...], w odpowiedzi na pismo Jana R. żądające zmiany decyzji w przedmiocie przeniesienia na niższe stanowisko, poinformowała wnioskodawcę, że swoich roszczeń może dochodzić na drodze sądowej, wnosząc skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego za pośrednictwem Centralnej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w W.

Naczelnny Sąd Administracyjny w Warszawie po rozpoznaniu sprawy ze skargi Jana R. postanowieniem z dnia 28 listopada 1994 r. [...] odrzucił skargę uznając, że znowelizowany przepis § 46 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie praw i obowiązków pracowników kolejowych (Dz. U. Nr 51, poz. 327 ze zm.) nie wyłącza stosunku pracy pracowników kolejowych oraz, że zgodnie z art. 195 § 4 pkt 7 KPA skarga do NSA w tego rodzaju sprawach jest niedopuszczalna.

Na skutek tego Jan R. wystąpił w dniu 22 grudnia 1994 r. do Sądu Rejonowego, Wydziału Pracy dla W.-P. z powództwem o przywrócenie do pracy i wyrównanie różnicy wynagrodzenia. Sąd Rejonowy dla W.-P., [...] postanowieniem z dnia 5 lipca 1995 r. [...] z uwagi na zawłość sprawy przekazał sprawę na zasadzie art. 18 § 1 KPC do

rozpoznania Sądowi Wojewódzkiemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. [...] Sąd ten po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 17 stycznia 1996 r. [...] oddalił powództwo i zniósł wzajemnie pomiędzy stronami koszty postępowania.

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. [...] po rozpoznaniu rewizji Jana R. od powyższego wyroku Sądu Wojewódzkiego, wyrokiem z dnia 25 kwietnia 1996 r. [...] uchylił zaskarżony wyrok i odrzucił pozew.

Rozpatrując sprawę Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym wzięło pod uwagę, co następuje:

Stosownie do przepisu art. 190 § 1 KPA wymienione Kolegium Kompetencyjne rozstrzyga spory o właściwość między organami administracji państwowej a sądami. Według art. 192 § 1 pkt 2 KPA może powstać spór negatywny, gdy w sprawie uznają się za niewłaściwe do załatwienia sprawy zarówno organ administracji państwowej, jak również sąd. Jan R., jako pracownik kolejowy - zgodnie z pouczeniem - wystąpił ze swoimi roszczeniami ze stosunku pracy na drogę postępowania administracyjnego. Naczelny Sąd Administracyjny uznał tę drogę za niedopuszczalną i odrzucił skargę Jana R. Wnioskodawca wniósł pozew do sądu powszechnego, to jest do Sądu Rejonowego-Sądu Pracy. Postępowanie przed sądami powszechnymi zakończyło się prawomocnie wyrokiem Sądu Apelacyjnego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W., który w wyniku rewizji powoda uchylił wyrok Sądu I instancji i odrzucił pozew. Na skutek tego została zamknięta dla wnioskodawcy droga postępowania przed sądem pracy do dochodzenia roszczeń ze stosunku pracy. W ten sposób powstał spór o właściwość do rozpoznania sprawy wnioskodawcy między sądami, a nie między organem administracji państwowej a sądem. Nie jest to jednak spór kompetencyjny, o którym mowa w art. 190 § 1 KPA. Zróżnicowane stanowiska prawne Naczelnego Sądu Administracyjnego i Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w kwestii wyboru właściwej drogi postępowania administracyjnego lub postępowania sądowego w sprawach o roszczenia ze stosunku pracy pracowników kolejowych nie stanowią podstawy do wystąpienia z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu między sądami przez Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym. W postanowieniu z dnia 20 czerwca 1996 r. (III PO 11/96) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że "na podstawie art. 190 § 1 KPA nie może powstać spór kompetencyjny między sądami powszechnymi a Naczelnym Sądem Administracyjnym" (OSNAPiUS 1996 nr 23 poz. 364). Ponadto Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 października 1996 r., III AZP 3/96 rozstrzygnął sporną kwestię w ten sposób, że uznał, iż "mianowanemu pracownikowi kolejowemu w sprawie rozwiązania stosunku pracy przysługuje odwołanie do sądu pracy, natomiast nie przysługuje mu skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego na decyzję kierownika jednostki nadrzędnej nad jednostką organizacyjną zatrudniającą pracownika, wydaną na podstawie § 46 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie praw i obowiązków pracowników kolejowych (jednolity tekst: Dz. U. z 1993 r., Nr 98, poz. 449)". Wątpliwości, jakie powstały w tej kwestii między sądami, wynikły w związku ze zmianą przepisu § 46 cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów i wymagały usunięcia w drodze wykładni prawa przez Sąd Najwyższy. W świetle tej wykładni wnioskodawca może zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego lub Rzecznika Praw Obywatelskich, aby rozważył celowość zaskarżenia w

drodze kasacji prawomocnego orzeczenia sądu rewizyjnego w trybie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189).

Zdaniem Kolegium Kompetencyjnego przy Sądzie Najwyższym, niedopuszczalna jest droga postępowania przed Kolegium Kompetencyjnym do rozpoznania wniosku o rozstrzygnięcie sporu między sądem administracyjnym a sądem powszechnym o właściwość do rozpoznania sprawy, gdy nie ma sporu o właściwość między organem administracji państwowej a sądem.

Mając powyższe wywody na uwadze, Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym na zasadzie art. 195 KPA w związku z art. 199 § 1 pkt 1 KPC postanowiło, jak w sentencji.

=====